

Behandeling Begroting 2017

& Meerjarenraming 2018-2020
Gemeenteraad Staphorst, 25 oktober 2016

Inleiding

Bij de Algemene Beschouwingen van 2014 in de Tweede Kamer opende dhr. Van der Staaij, fractievoorzitter van de SGP, met een geschiedenis uit de Bijbel, Lukas 10. Daar kunnen we de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan lezen. Hij nam de luisteraars op boeiende wijze mee naar een opening van de ministerraad, waarin dit Bijbelgedeelte werd overdacht. Invalshoeken van “wie is mijn naaste?”, “hoe gaan we daar mee om?” kon hij ook praktisch handen en voeten geven. Praktisch aangaande de volgorde van verdienen en uitgeven. Hij benoemde zorgtaken van ouders voor hun kinderen, kinderen voor hun ouders en de zorg voor de zieken en de zwakken in de samenleving. Duidelijk was de oproep aan de overheid om burgers aan te moedigen zich te gedragen als de barmhartige Samaritaan.

Voorzitter, er is reden tot zorg over alles wat er gebeurt. Op het wereldrond vinden natuurrampen plaats, wordt geleden, wordt gevochten. Ook als we op ons eigen land zien kan beklemming ons aanvliegen. Het leven wordt niet meer gezien als een geschenk van God. De mens wil het leven beheersen met instrumenten zoals abortus en euthanasie. Onlangs is, voor ons onbegrijpelijk en verdrietig, dit nog weer aangescherpt met het begrip “voltooid leven”.

Plaatselijk hebben we ook de nodige zaken die ons bezig houden. Het jaar 2017 ligt voor ons. Veel plannen, voornemens en wensen vragen om hun invulling. We willen als SGP-fractie de zaken praktisch, realistisch en principieel benaderen. Laten we in alles de woorden Deo Volente, dat betekent: “Zo God het wil”, in acht nemen en besef hebben van onze afhankelijkheid zoals we in Psalm 81: 12 berijmd mogen zingen:

Opent uwen mond,
Eist van Mij vrijmoedig.
Op mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik zo gij't smeekt
Mild en overvloedig.

Voorzitter, we gaan over tot enkele onderwerpen vanuit de begroting. De begroting 2017 geeft een goed totaalbeeld van onze gemeente. We kunnen slechts enkele onderwerpen aanstippen.

Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Omgevingsvisie Staphorst

Ruimtelijk gezien staat Staphorst voor een paar stevige uitdagingen die de komende jaren forse investeringen vragen.

Denk aan:

- Nieuwe op- en afritten A28.
- Nieuwe infrastructuur bij dit knooppunt, ook richting Rouveen.
- Uitbreiding bedrijventerrein de Esch, fase 4
- Vlot trekken woningbouw in de Slagen.

Deze ontwikkelingen moeten concreter gemaakt worden. Er zullen per onderdeel duidelijke plannen moeten komen met de bijbehorende investeringen en afstemming met betrokkenen.

Eén belangrijke partij is de provincie Overijssel, zij is bezig met de nieuwe Omgevingsverordening waarin vooral regulering van bedrijventerreinen, kantoren en het bouwen voor eigen behoefte worden belicht. Daarom willen wij graag als raad onze plannen met de ambtelijke deskundigen van de provincie bespreken. De provincie staat open voor overleg en organiseert daarvoor bijeenkomsten, laten we dat ook in Staphorst doen. Dan kunnen de plannen integraal toegelicht worden en kan de samenwerking op gang komen.

Staphorst groeit en er zal energie in gestoken moeten worden om dit goed voor het voetlicht te krijgen. Ontwikkelingen, noodzakelijk voor de eigen inwoners en bedrijven, dienen sterk neergezet te worden.

We stellen voor het beoogde bedrijventerrein tussen de oude en nieuwe Achthoevenweg, groot 10 ha, snel bouwrijp te maken. De vraag is welk type bedrijven we waar willen en kunnen vestigen. Bij de opzet van de Omgevingsvisie zal dit punt van vraag en aanbod meespelen. We verwachten dat de groei van het bedrijventerrein doorzet en dat is goed voor de lokale economie en werkgelegenheid.

Dan het woonrijp maken van de huidige wijk in de Slagen; we kunnen de bewoners niet langer in de kou laten staan. De gemeente neemt het voortouw zodat de uitvoering in 2017 kan plaatsvinden. Middelen zetten we in en tegelijk verhalen we deze op de partijen die nu verzaken.

We zullen een motie in dienen die de raad en het college oproept tot concrete acties, zoals:

- Uitbreiding bedrijventerrein de Esch 4, eind 2018 bouwrijp maken.
- Woonwijk de Slagen in 2017 woonrijp maken, straten, stoepen gereed.
- Ruimte bieden voor strategische investeringen [grondexploitatie]
- Nieuwe Omgevingsvisie Staphorst, vaststellen in 2017

Dienstencentrum Staphorst Noord

Het programmeringsdocument voor het Dienstencentrum Staphorst Noord is bijna gereed. Het doel moet in het oog gehouden worden. Zorgen voor een onderkomen voor diverse maatschappelijke groepen die op wisselende tijden een locatie nodig hebben.

Dat betekent niet automatisch dat we een nieuw Dienstencentrum moeten bouwen. Als gemeente beschikken we over meer vastgoed, ook gebouwen die ruimte over hebben. Denk aan prachtige kantines, denk aan scholen, denk aan ons gemeentehuis. We zien kansen om hier overschot en vraag naar ruimte bij elkaar te brengen.

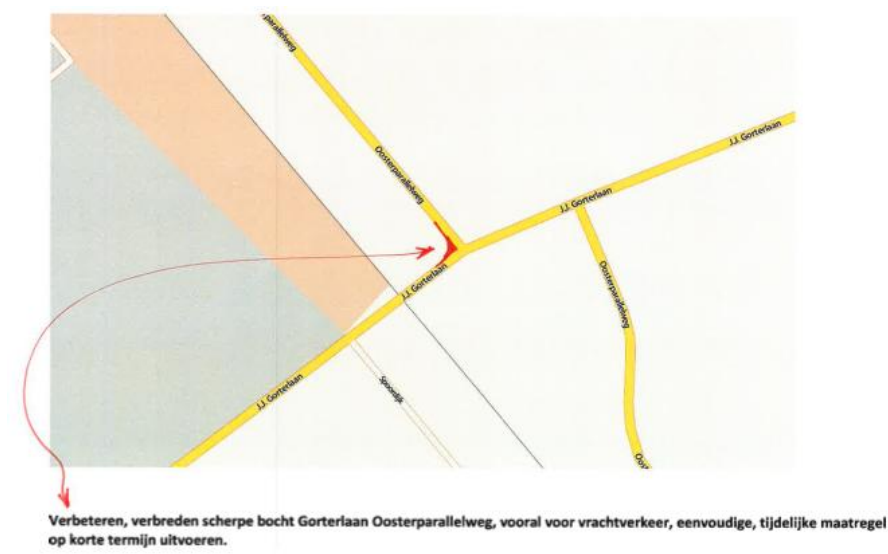
Evaluatie van evenementen

We vragen de evaluatie van evenementen op de agenda te plaatsen. Ook omdat we vernemen dat de herziening van het bestemmingsplan voor het marktterrein hier aan wordt gekoppeld. Een koppeling en actie waar wij het nut niet van inzien.

Verkeer, vervoer en waterstaat

Bereikbaarheid Industrieterrein Oosterparallelweg

De bocht van de Oosterparallelweg naar de Gorterlaan is te krap voor vrachtverkeer. De aanpassing hoort bij de afgesproken korte termijnmaatregelen. Wanneer wordt de bocht aangepast zodat bouw- en bestemmingsverkeer voor het nieuwe bedrijventerrein goed kan passeren en de Gemeenteweg ontlast wordt?

Brugdekken bij de vijvers in Staphorst Zuid

We hebben vorig jaar bij de Zomernota afgesproken dat dit jaar de brugdekken bij de vijvers in Staphorst Zuid worden vernieuwd. De brugdekken zijn slecht en oplappen heeft weinig zin. Bewust is dat toen naar voren gehaald van 2017 naar 2016.

De afspraak wordt niet nagekomen en dat kan natuurlijk niet. Als argument wordt genoemd dat door *prioritering van werkzaamheden hier in overleg nog geen uitvoering aan is gegeven*. Wie stelt hier prioriteiten boven de prioritering van de raad? Welk overleg wordt bedoeld? We houden het college aan de afspraak en vernemen graag hoe dit wordt hersteld.

Economie / Ondernemen

Lichtreclame langs de A28.

Er zijn veel klachten over de lichtreclame langs de A28. Het licht is te wisselend en te fel. Het lijkt onvoorspelbaar en ongecontroleerd. Dat is niet goed voor de veiligheid. Wil en kan het college dit jaar afspraken maken met de ondernemers, zowel over verbetering, als over beleid voor toekomstige schermen? Met als doel: dimmen voor rust en veiligheid.

Agrarische sector

Onze agrarische sector staat onder druk. Melkveehouders hebben te maken met een lage melkprijs. Er is onzekerheid over het landelijk beleid o.a. op het gebied van fosfaatrechten. Onze Tweede Kamerfractie is zich daarvan bewust zoals blijkt uit diverse artikelen in de agrarische vakbladen waarin dhr. Elbert Dijkgraaf met klem opkomt voor het belang van onze boeren.

Volksgezondheid en milieu

Duurzaamheid:

In de zomernota hebben we aandacht gevraagd voor een duurzaam collectief energieplan. Je eigen zonnepanelen op het dak van een ander. Rijkswaterstaat laat in Houten zien dat het kan. Het dak van een zoutloods is beschikbaar gesteld waar omwonenden hun zonnepanelen kunnen leggen. Zelf geen ruimte, wel middelen en op deze manier dan een eigen groene stroomvoorziening! We roepen het college op om initiatieven en/of mogelijkheden te laten bedenken door burgers en ondernemers. Biedt ruimte om maatschappelijke initiatieven te stimuleren en te faciliteren.

Afvalinzameling

De Afvalheffing heeft geen verhoging voor het vastrecht per aansluiting. Wat wel te lezen is dat in de eerste helft van 2016 er gemiddeld slechts 1,4 aanbiedingen van de grijze container waren, waardoor het lijkt dat er gemiddeld 2 ledigingen per jaar minder aangeboden worden. Voor de burger betekent dit een totaalheffing van slechts € 173 per aansluiting, terwijl het landelijk gemiddelde € 262 is. Het idee “van afval naar grondstof” zal er wellicht voor zorgen dat de trend naar lagere tarieven door zal zetten.

De invoer van de oranje container heeft de gemeente Staphorst niet gecombineerd met het innemen van de grijze container. De SGP-fractie is daar blij mee. Iedereen is tevreden met de vier containers. We lopen hiermee al vooruit op de evaluatie, maar wat ons betreft geen verdere verandering van grijze rolcontainer naar de ondergrondse container, het is immers geen verbetering om losse zakken restafval in je woning te moeten hebben.

Sociaal Domein

Statushouders/Nieuwkomers

Bij de zomernota hebben we het idee gelanceerd voor een integrale aanpak voor de integratie van nieuwkomers/statushouders voor ontmoeting en kennismaking. Eén onderdeel hiervan was kennismaken met de verschillende bedrijven. Als afgeleide hiervan staat in de begroting het versnellen van toetreding tot de arbeidsmarkt voor nieuwkomers. Deze is opgenomen in de prestatieafspraken met Vluchtelingenwerk. We steunen Vluchtelingenwerk met hun vele vrijwilligers, en laten het idee van de integrale aanpak aan hen over.

Verder is het van belang dat er voldoende woonruimte komt voor statushouders verspreid over de gemeente en de rol daarbij van de gemeente en de woningcorporaties.

De 3 Decentralisaties

Bijna 1/3 van de begroting wordt beheerst door de 3 decentralisaties in het sociale domein: zorg, werk en jeugdhulp. Richting ‘gemeenteland’ heeft dit veel nieuwe verantwoordelijkheden met zich meegebracht. Rijksbudgetten worden vanaf 2016 per gemeente vastgesteld op objectief verdeelmodel. Dit leidt de komende jaren in het bijzonder bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) tot forse daling van het budget. Het ‘zorgzaam zijn’ heeft tot dusver niet geleid tot ‘zorgelijk’. Met de nieuwe aanbesteding van huishoudelijke hulp in 2017 dienen we hier dan ook opnieuw zorgvuldig mee om te gaan. De toegang tot de WMO via het CWO (Werk en Ondersteuning) en de toegang tot de jeugdhulp via het CJG (Centrum Jeugd en Gezin) wordt en is voor de bevolking meer en meer zichtbaar. Het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur functioneert en dient in stand te worden gehouden.

De participatiewet, die de kans op werk voor bepaalde groepen uit onze samenleving vergroot, krijgt meer en meer vorm. Coöperatieve gedachten in het project ‘Staphorst Werkt’ geven ons een goed gevoel van samenwerking en dienen vanuit de gemeente voortvarend, zorgvuldig maar ook met ‘goed geoliede’ ambtelijke molens te worden ondersteund.

Burgerzaken: VOG voor vrijwilligers

Het kabinet roept op tot meer participatie, zelfredzaamheid en eigen kracht met behulp van het sociale netwerk, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers. Vanuit de decentralisaties beoogt het kabinet een grotere rol van vrijwilligers in de samenleving. Ze worden dan ook veelal ingezet bij kwetsbare hulpvragers en kwetsbare situaties.

Het vragen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) geeft een signaal hoe serieus de organisatie veiligheid en goed gedrag neemt. Dat weert ongewenst gedrag.

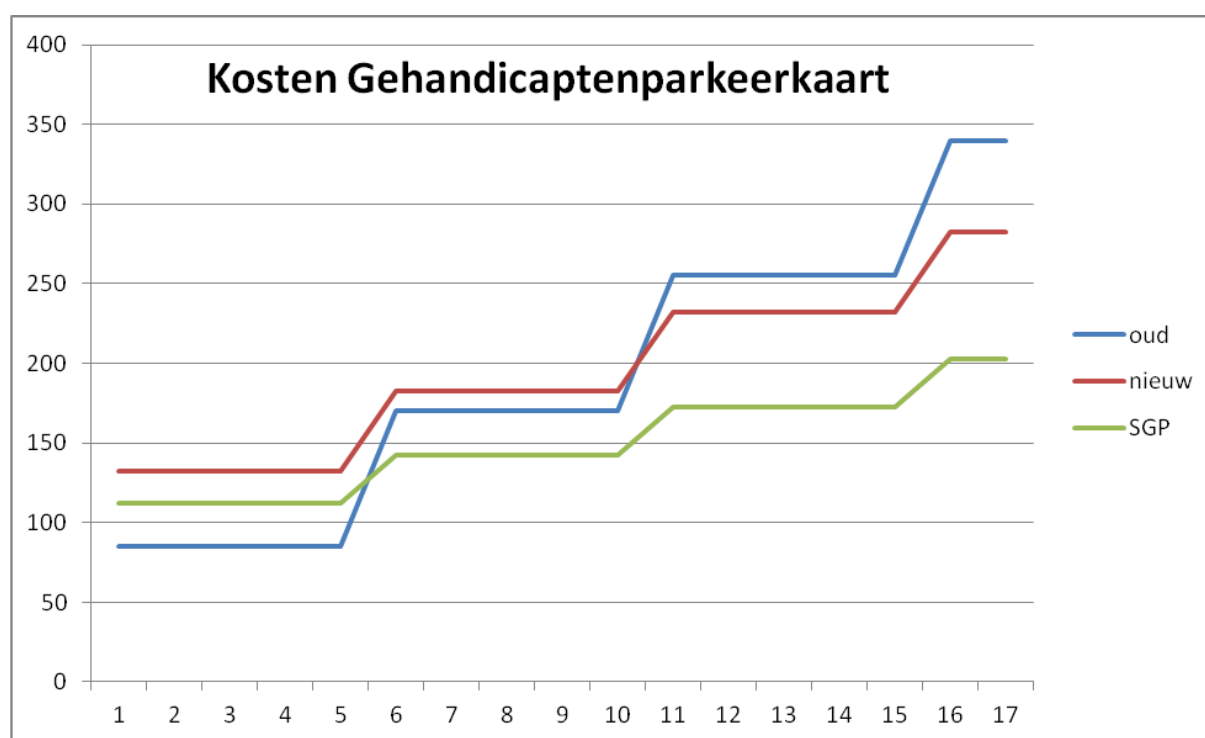
We zullen een motie indienen met als strekking dat het college de opdracht krijgt: Een VOG per 1 januari gratis ter beschikking te stellen wanneer dit voor het vrijwilligerswerk wenselijk is, en niet al in aanmerking komt voor een gratis VOG. Denk daarbij aan vrijwilligers die zich inzetten bij ouderen, laaggeletterden, vluchtelingen en bij mensen met een chronische ziekte of lichamelijke beperkingen.

Burgerzaken: Gehandicaptenparkeerkaart

Vanaf 2017 is er in Staphorst sprake van twee tarieven. In plaats van verlaging worden de kosten voor de 1^e 10 jaar echter verhoogd. Vanaf de 3^e aanvraag cq. het 11^e jaar worden de kosten voor de 'minder valide' aanvrager minder.

We zullen een amendement indienen met wijziging tarieven:

- 1^e aanvraag GPK € 112,50
- Verlenging GPK € 30,00

Onderwijs

Scholen

Kinderen en jongeren bezoeken dagelijks onze scholen. Wij hebben daarin kunnen bijdragen aan goede voorzieningen. De SGP vindt het belangrijk dat we goed blijven samenwerken met de scholen. Daarbij willen we het CJG specifiek noemen. De mensen die zich daarvoor inzetten verdienen een compliment. Budgetten die worden ingezet blijken nuttig te worden besteed. Wat ons betreft continueren.

Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Monumenten

In de afgelopen jaren zijn verschillende regelingen ten behoeve van het in stand houden van monumenten verdwenen. Met Prinsjesdag is bekend geworden dat ook de aftrekpost voor onderhoud van Rijksmonumenten per 2017 gaat vervallen. We maken ons grote zorgen om het in stand houden van de monumenten aan onze streek, met name de rieten daken. Is het niet verstandig om als gemeente de consequenties hiervan op rij te zetten en hierover met "Den Haag" te gaan spreken? Gezien de grote landelijke besparing zou het toch mogelijk moeten zijn om een nieuwe vorm van subsidie los te krijgen voor het behoud van onze streek.

Museumsteeg

Er liggen plannen voor het herstraten van de museumsteeg. Wij vinden het belangrijk dat hier nu snel invulling aan wordt gegeven. Betrek belanghebbenden en burens, inventariseer samen inbreng van middelen, materiaal en tijd. Een plan (zie voorbeeld Prins Mauritschool) is dan snel gemaakt en het werk kan worden uitgevoerd.

Overhead

Onderhoud Gemeentehuis

Bij de investeringen 2017 staat het onderzoek groot onderhoud voor het gemeentehuis gebudgetteerd voor € 100.000. Het lijkt ons goed om voordat met dit onderzoek gestart wordt, er een plan van aanpak aan de raad gepresenteerd wordt. We vinden het namelijk belangrijk welke kaders aan dit onderzoek meegegeven worden. Zit hier de verduurzaming van het gemeentehuis ook in? Hoe wordt omgegaan met het plan om de raadszaal herin te richten? Moet dit nog voor het te plegen onderhoud plaatsvinden? Wat is de tijdslijn en wat zijn de kaders?

Algemeen Bestuur en Organisatie

Externe kosten

We zijn op de hoogte gesteld van de extra juridische kosten die de casussen tussen gemeente en burger veroorzaken, we komen op ca. € 225.000. Het roer moet echt om. Omdat het onderwerp "onafhankelijk onderzoek" in de vergadering van 1 november geagendeerd staat, zullen we er nu tijdens deze algemene beschouwingen, niet verder op in gaan.

OZB/Lasten

De belastingvoorstellen voor het komende jaar zijn eenvoudig. Rioolheffing heeft een verhoging van € 1,00. De onroerende zaak belasting (OZB) wordt verhoogd met een trendmatige aanpassing van 1%. Alle overige belastingen, heffingen en tarieven worden verhoogd met een trendmatige aanpassing van 1,5%.

Het is goed dat de gemeente Staphorst de verhogingen voor 2017 laag kan houden. Er is namelijk ook een hele lage inflatie, tot nog toe was deze in 2016 gemiddeld 0,2%. Dat is toch wel 1 á 2% lager dan we in het afgelopen decennium gewoon waren.

Slot

Voorzitter we sluiten af. Veel is er genoemd. Er is gevraagd om bewustzijn vanuit diverse invalshoeken en om de belangen van de gemeente Staphorst te behartigen. Voorzitter, we zijn begonnen met de geschiedenis van de barmhartige Samaritaan. De oproep aan de overheid om de barmhartige Samaritaan te steunen, en daarmee het appèl aan de inwoners van Staphorst: Wees de barmhartige Samaritaan.

We wensen u als college, samen met de ambtelijke organisatie, wijsheid en de onmisbare zegen van de Heere toe in het uitvoeren van uw taak.